

5. Zaměstnanci a informační technologie

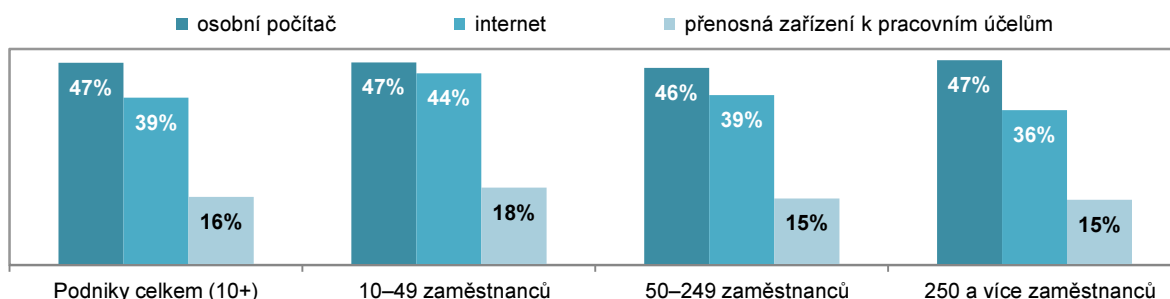
Práce z domova prostřednictvím ICT (homeworking) je druh práce, kdy placený zaměstnanec vykonává celou nebo část práce (minimálně však půl dne v týdnu) doma a výsledky své pracovní činnosti předává prostřednictvím informačních a komunikačních technologií.

IT odborníci jsou zaměstnanci, kteří jsou experty na hardware, software a služby v oblasti informačních a komunikačních technologií a jejichž hlavní činností je umožňovat využívání těchto technologií jiným osobám.

Hlavní zjištění

- V lednu 2014 pracovalo v podnicích v České republice 47 % zaměstnanců používajících v práci počítač. Tento podíl se již od roku 2006 pohybuje nad hranicí 40 % a i v roce 2001 pracovalo s počítačem v zaměstnání 32 % osob. V případě velikostních kategorií podniků nejsou v zastoupení zaměstnanců používajících v práci počítač žádné výrazné rozdíly. Ty však nacházíme mezi jednotlivými odvětvími. Nejvíce zaměstnanců používajících v práci počítač je v odvětvích Informační a komunikační činnosti (86 %) a Peněžnictví a pojišťovnictví (80 %). Naopak v odvětví Ubytování, stravování a pohostinství pracuje s PC pouze 31 % zaměstnanců.
- Přístup k internetu pak mělo v lednu 2014 z pracovního počítače 39 % zaměstnanců. Zde stojí za zmínku rozdíly mezi velikostními kategoriemi podniků, kdy v malých podnicích s 10–49 zaměstnanci má přístup k internetu 44 % zaměstnanců a v podnicích velkých 36 % zaměstnanců.
- Podniky svým zaměstnancům také poskytují pro pracovní účely přenosná zařízení, jedná se jak o přenosné počítače, tak také o chytré telefony (smartphony). Takováto zařízení poskytovalo v lednu 2014 svým zaměstnancům 65 % všech podniků s více než 10 zaměstnanci. Mezi zaměstnanci pak některé z těchto přenosných zařízení k pracovním účelům využívá 16 % z nich.
- Více než firemní počítač je však pro práci z prostor mimo firmu důležitá možnost vzdáleného připojení ke služebnímu e-mailu. V lednu 2014 tuto možnost svým zaměstnancům nabízelo 59 % podniků a mezi velkými jich bylo dokonce 93,5 %.
- V lednu 2014 nabízelo svým zaměstnancům možnost homeworkingu 30 % podniků, zaměstnanci velkých podniků měli tuto možnost z 59 % a zaměstnanci malých pak z 25 %. Nejvíce je však možnost homeworkingu využívána naopak zaměstnanci podniků malých, kdy v lednu 2014 takto pracovalo 5,4 % jejich zaměstnanců. Mezi zaměstnanci velkých podniků využilo možnost homeworkingu 3,2 % z nich.
- V lednu 2014 zaměstnávalo IT odborníky pro své potřeby 21 % podniků a na všech zaměstnaných tvořili IT odborníci 2,4 %. Zcela dle očekávání zaměstnává nejvíce IT odborníků odvětví Informační a komunikační činnosti, kdy je alespoň jeden IT odborník zaměstnán v 86 % podniků a na všech zaměstnaných se tito zaměstnanci podílí 38 %. Relativně vysoký podíl IT odborníků na všech zaměstnaných je například i v oblasti Peněžnictví a pojišťovnictví (4,6%).
- Více než pětina podniků (22 %) poskytovala svým zaměstnancům v lednu 2014 možnost školení zaměřeného na získání či rozšíření počítačových znalostí. Mezi velkými podniky se jednalo o 76 % z nich, kdežto v případě podniků malých se mohli proškolit na podnikové náklady pouze zaměstnanců 16 % takovýchto podniků.

Graf 5.1: Zaměstnanci v podnicích ČR používající vybrané ICT, leden 2014

*podíl na celkovém počtu zaměstnanců v dané velikostní a odvětvové skupině (v %)

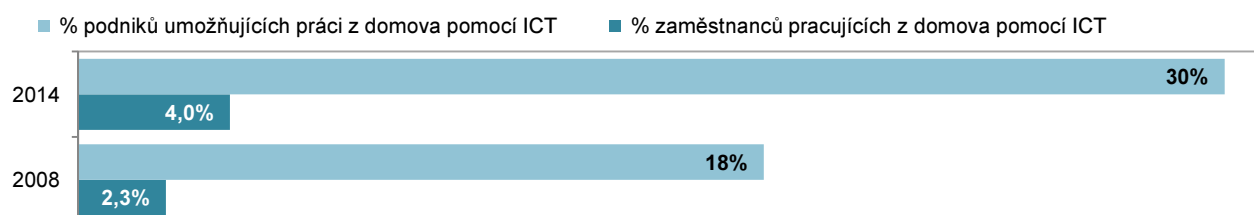
Tab. 5.1: Podniky v ČR zpřístupňující zaměstnancům vybrané ICT, leden 2014
podíl na celkovém počtu podniků v dané velikostní a odvětvové skupině (v %)

	Podniky poskytující zaměstnancům přenosná zařízení s přístupem na internet	Podniky nabízející/umožňující zaměstnancům			podniky zaměstávající IT odborníky
		vzdálený přístup ke služebnímu e-mailu	práci z domova prostřednictvím IT	školení zaměřené na získání PC znalostí	
Podniky celkem (10+)	65,3	58,7	30,1	22,4	20,8
Velikost podniku					
10–49 zaměstnanců	59,6	51,9	25,1	15,5	13,2
50–249 zaměstnanců	84,6	82,6	46,8	42,2	42,3
250 a více zaměstnanců	96,3	93,5	58,8	75,9	79,4
Odvětví (ekonomická činnost)					
Zpracovatelský průmysl	64,4	57,7	27,9	22,6	22,9
Výroba a rozvod energie, plynu, tepla	68,9	54,2	22,5	31,7	26,9
Stavebnictví	66,8	52,9	21,1	16,1	8,0
Obchod; opravy motorových vozidel	69,4	62,4	34,5	22,2	17,8
Doprava a skladování	58,9	50,9	22,0	11,4	11,3
Ubytování, stravování a pohostinství	33,8	36,5	11,4	6,4	5,5
Informační a komunikační činnosti	92,8	93,7	73,1	68,7	85,5
Peněžnictví a pojišťovnictví	81,2	80,7	50,0	53,0	54,1
Činnosti v oblasti nemovitostí	66,0	60,0	35,0	19,2	19,3
Profesní, vědecké a technické čin.	76,4	74,9	45,3	33,0	32,6
Administrativní a podpůrné čin.	58,5	52,3	27,8	18,5	17,6

Tab. 5.2: Zaměstnanci a informační technologie v podnicích ČR, leden 2014
podíl na celkovém počtu zaměstnanců v dané velikostní a odvětvové skupině (v %)

	zaměstnanci používající v práci			zaměstnanci pracující z domova pomocí ICT	IT odborníci
	osobní počítač	internet	přenosná zařízení k pracovním účelům		
Podniky celkem (10+)	46,8	38,8	15,8	4,0	2,4
Velikost podniku					
10–49 zaměstnanců	46,9	44,4	18,0	5,4	2,6
50–249 zaměstnanců	45,7	39,4	15,4	4,3	2,6
250 a více zaměstnanců	47,4	35,9	15,1	3,2	2,3
Odvětví (ekonomická činnost)					
Zpracovatelský průmysl	41,9	31,1	11,0	2,2	0,8
Výroba a rozvod energie, plynu, tepla	48,4	44,3	18,0	2,6	1,0
Stavebnictví	44,8	43,2	20,7	4,4	0,5
Obchod; opravy motorových vozidel	54,8	43,6	15,5	5,1	1,0
Doprava a skladování	38,7	27,1	9,3	1,9	0,8
Ubytování, stravování a pohostinství	30,7	27,8	5,6	1,0	0,3
Informační a komunikační činnosti	86,4	85,7	60,1	19,0	37,8
Peněžnictví a pojišťovnictví	79,8	77,4	27,8	6,0	4,6
Činnosti v oblasti nemovitostí	54,1	51,3	19,1	6,9	1,2
Profesní, vědecké a technické čin.	80,8	77,3	40,1	10,8	3,2
Administrativní a podpůrné čin.	19,3	17,8	7,6	1,8	0,5

Graf 5.2: Práce z domova prostřednictvím ICT v podnicích ČR

Zdroj: Český statistický úřad 2014